

Kulttuurin unelmavuosi - strategiasta toteutukseen sekä sitä vastaava määrärahamuutosesitys

KH 15.06.2026 § 233

Valmistelija sivistystoimenjohtaja Matias Valoaho, matias.valoaho@savonlinna.fi, p. 044 417 4202;
museonjohtaja Nikke Kaartinen, nikke.kaartinen@savonlinna.fi, p. 044 417 4460
talousjohtaja Hannele Pöykkölä, hannele.poykkola@savonlinna.fi, p. 050 575 8803

Selostus Savonlinna on kulttuurikaupunki – näin Savonlinna usein nähdään ja sitä, varsinkin muualta kaupunkia katsovat, tituleeraa. Siitä huolimatta meillä on edelleen lupa unelmoida. Meillä on menossa Kulttuurin unelmavuosi 2026, jonka toteuttamissuunnitelmat ovat tarkentuneet. Ideoinnissa on ollut mukana eri toimijoita, niin yrityksiä, yhdistyksiä kuin asukkaitakin, unelmavuoden verkostosta.

Savonlinna – kulttuurikaupunki -juontaa juurensa yli sadan vuoden päähän. Savonlinna on ja on aina ollut muun muassa matkailukaupunki, kulttuurikaupunki, koulukaupunki, historiakaupunki. Näistä elementeistä, entisistä ja varsinkin nykyisistä, muodostuu pohja Kulttuurin unelmavuodelle.

Strategialähtöisyys – toiminnalliset tavoitteet

Savonlinnan kaupunkistrategia 2026-2029 pohjaa kaupungin arvoihin, joista osaavaan uudistumiseen sekä yhteistyön voimaan pohjaa myös Kulttuurin unelmavuosi 2026.

Kaupunkistrategian tavoite 5. ”Aktiivinen, avoin ja yhteistyökykyinen kaupunki” on lähtökohta Kulttuurin unelmavuosi 2026 toimenpiteille.

Talousarvion 2026 tavoitteiden osalta kaupunginvaltuusto on asettanut sivistyslautakunnalle kaksi toiminnallista tavoitetta, joihin nyt meneillään oleva Kulttuurin unelmavuosi liittyy.

Tavoite 2026	Mittarit
Onnistunut Kulttuurin unelmavuosi 2026.	Tapahtumat, kävijämäärät, kyselyt
Matkailun ympärivuotisuutta ja tapahtumatoimijoiden yhteistyötä edistävän toimintamallin vakiinnuttaminen yhdessä elinkeinotoimen kanssa.	Toimintamalli on vakiintunut / ei ole vakiintunut. Toteumaraportointi.

Tavoitteita vastaavat toimenpiteet käynnistettiin helmikuussa 2026 unelmavuosikoordinaattorin aloitettua tehtävässä. Muutoin vuoden 2026 talousarviossa ei ole kohdistettu erillistä määrärahaa unelmavuoden toimenpiteille. Toimenpiteet ja sitä vastaava määrärahaesitys, 150 000 euroa, on valmisteltu toimijaverkostolta kerättyjen ideoiden pohjalta. unelmavuosi tukee kaupunkistrategiaa erityisesti yhteistyön ja toimintakulttuurin vahvistamisen kautta. Ydinryhmä on laatinut toteutussuunnitelman, jonka toteutuminen edellyttää esitettyä määrärahaa.

Toteuttamissuunnitelma on esitetty Liitteessä A. Yksi niistä on jo aiemmin päätetty Itä-Suomen Kulttuurifoorumi, joka pidetään Savonlinnassa 24.9.2026. Foorumin osarahoittajina ovat Taide ja kulttuurivirasto KUVI sekä maakuntaliitot. Kaupungin osuudeksi jää 8000 euroa.

Vuoden 2026 toimenpiteillä on nähtävissä pidempiaikaisia vaikutuksia: yhteistyö lisääntyy, syntyy uusia toimintamalleja ja vahvistetaan luovan alan verkostoja. Tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistyötä ja edetä kohti uutta Euroopan kulttuuripääkaupunkihakua (Saimaa-ilmiö 2.0). Osa vuoden 2026 toimenpiteistä toteutetaan Kulttuurin unelmavuosi 2026 -hankkeessa, jota koordinoi Savonlinnan Hankekehitys Oy.

Taustaa

Savonlinnan kaupunki järjestää Kulttuurin unelmavuoden 2026 yhdessä alueen kulttuuritoimijoiden ja muiden järjestelyihin osallistuvien kanssa. Savonlinna oli hakijakaupunki Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026. Hakuprosessi loi pohjan kulttuurin kehittämiseksi ja verkostoille, joita ei haluttu hukata. Tästä syntyi idea Kulttuurin unelmavuosista, joissa jokainen Saimaa-ilmiössä mukana ollut kaupunki saa oman teemavuotensa (Mikkeli 2022, Joensuu 2023, Lappeenranta 2024, Kuopio 2025 ja **Savonlinna 2026**).

Yhdistävät sillat! – unelmavuoden 2026 ohjaava teema

Savonlinnassa, Siltojen kaupungissa, kulttuuri ja taide virtaavat ihmisten, saarten sekä aikojen välillä - kohdaten kestävästi, luoden elämää, missä Saimaa luo näyttämön ja missä kaupunkimme kylistä taajamiin toimii elävänä tapahtumien studiona.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Lapset ja nuoret: Vaikutukset lapsiin ja nuoriin arvioidaan myönteisiksi. Kulttuurin Unelmavuosi tarjoaa lapsille ja nuorille matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen parissa. Juhlavuoden ohjelmistoon sisältyy kaikille avoimia ja maksuttomia tapahtumia, joiden kautta myös ne lapset ja nuoret tavoitetaan, joiden perheillä ei ole taloudellisia tai muita edellytyksiä hakeutua maksullisen kulttuuritarjonnan piiriin. Juhlavuosi kytkeytyy koulujen kulttuurikasvatukseen tuomalla kulttuurisisältöjä osaksi koulujen toimintaa, mikä vahvistaa tavoitavuutta tasapuolisesti ikäluokan sisällä. Kulttuuritoimintaan osallistuminen tukee lasten ja nuorten hyvinvointia, ehkäisevää työtä sekä myönteistä identiteettikehitystä ja kuulumisen tunnetta omaan kaupunkiin. Vaikutus arvioidaan merkittäväksi erityisesti HYTE-kertoimen näkökulmasta. Toimenpide tukee kaupunkistrategia 2026–2029:n missiota turvata asukkaiden hyvinvointia sekä strategian tavoitetta osallistaa lapsia ja nuoria ja parantaa heidän vaikutusmahdollisuuksiaan.

Aikuiset: Vaikutukset aikuisiin arvioidaan myönteisiksi. Unelmavuosi tarjoaa savonlinnalaisille aikuisille mahdollisuuden osallistua kulttuurielämään entistä monipuolisemmin – niin kokijoina kuin tekijöinä. Maksuttomuus ja matalan kynnyksen tapahtumat tavoittavat myös ne kuntalaiset, jotka eivät perinteisesti hakeudu kulttuuripalvelujen piiriin. Juhlavuosi vahvistaa yhteisöllisyyttä ja paikallisidentiteettiä, millä on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta (HYTE) positiivinen vaikutus. Vapaa-ajan asukkaiden huomiointi kohderyhmana vahvistaa osaltaan kaupungin elinvoimaa ja pitää Savonlinnan kiinnostavana vierailukohteena. Toimenpide on suorassa yhteydessä kaupunkistrategia 2026–2029:n missioon, jonka

mukaan Savonlinna turvaa asukkaidensa hyvinvointia ja laadukkaita palveluita sekä vahvistaa alueen elinvoimaa kestäväällä tavalla. Kielteisiä vaikutuksia ei tunnisteta.

Kulttuuritoimijat, luovan alan ammattilaiset – työntekijät ja

yrietykset: Vaikutukset kulttuuritoimijoihin ja luovan alan ammattilaisiin arvioidaan merkittävän myönteisiksi. Juhlavuoden ohjelmiston toteuttaminen luo konkreettisia työtilaisuuksia paikallisille taiteilijoille ja luovan alan yrityksille ja ohjaa rahoituksen suoraan alueen toimijoille. Tämä vahvistaa luovan alan toimintaedellytyksiä ja alan ammattimaistumista alueella. Juhlavuosi verkottaa toimijoita alueellisesti ja kansallisesti, mikä luo pohjaa pitkäaikaisemmalle yhteistyölle. Itä-Suomen Kulttuurifoorumi Savonlinnassa 24.9.2026 tuo alan vaikuttajia kaupunkiin ja vahvistaa Savonlinnan asemaa kulttuurisen kehittämisen solmukohtana. Strategisesti juhluvuoosi asemoituu osaksi Saimaa-ilmiö 2.0 -polkua, jolla tähdätään mahdolliseen tulevaan Euroopan kulttuuripääkaupunkihakuun. Toimenpide tukee kaupunkistrategia 2026–2029:n tavoitetta vahvistaa alueen elinvoimaa kulttuurin ja luovien alojen kautta. Kielteisiä vaikutuksia ei tunnisteta.

Matkailu ja yhteys hankkeeseen: Vaikutukset matkailuun arvioidaan myönteisiksi. Kulttuurin unelmavuosi 2026 vahvistaa Savonlinnan vetovoimaa matkailukohteena. Juhlavuoden tapahtumat näkyvät Visit Savonlinna -matkailusivustolla, ja Unelmavuosi-tunnisteen käyttö tapahtumien yhteydessä laajentaa näkyvyyttä. Tämä tukee suoraan kaupunkistrategian tavoitteita. Juhlavuosi täydentää vakiintuneen kulttuuritarjonnan – erityisesti Oopperajuhlien – rinnalle luomalla sisältöä myös sesongin ulkopuolelle, mikä tasaa kausittaista matkailijavaihtelua. Itä-Suomen Kulttuurifoorumin pitäminen Savonlinnassa tuottaa kansallista medianäkyvyyttä ja vahvistaa kaupungin imagoa kulttuurikaupunkina pitkällä aikavälillä. Suunnitellut toimenpiteet ovat linjassa kaupunkistrategia 2026–2029:n kanssa, jossa kulttuuri ja matkailu on sijoitettu osaksi elinvoimatavoitetta ja jossa kaupungin tulevaisuuden vahvuuksiksi on nimetty nimenomaisesti kulttuuri, puhdas luonto ja saavutettavuus.

Talousarviovaikutus

Kulttuurin unelmavuosi 2026 tavoitteiden toteuttamiseen on varattuna talousarviossa 40 000 euroa. Tämä kattaa ainoastaan koordinaattorin palkkauksen elokuun loppuun asti, mutta ei muuta. Jos Unelmavuosi halutaan toteuttaa, tarkoittaa se esitetyn lisämäärärahan, 150 000 euroa, myöntämistä toimenpiteille sekä koordinaattorin palkkaan loppuvuodeksi.

Kyse on määrärahaesityksestä, joka kohdistuu sivistyslautakunnalle ja siellä edellä mainittujen kulttuuripalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseen. Kulttuurin unelmavuosi on eriytetty kirjanpidollisesti ja se sijoittuu sivistyslautakunnan Kulttuuripalveluiden tulosalueelle. Ensisijaisesti määräraha katetaan lautakunnan muusta toiminnasta.

Toimivalta

Hallintosääntö 3§ ja 43 §

Esittelijä

Vt. kaupunginjohtaja Ma Ding

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Kulttuurin unelmavuosi 2026 -toimenpideesityksen ja päättää esittää kaupunginvaltuustolle 150 000 euron määrärahaa sivistyslautakunnalle kohdennettuna Kulttuurin unelmavuoden 2026 tavoitteiden toteuttamiseen. Lautakunnan tulee tarkentaa vuoden 2026 käyttösuunnitelmaa siten, että nyt esitetty määräraha tulee katetuksi lautakunnan muusta määrärahasta.

Käsittely

Esittelijä muutti päätösehdotustaan kuuluvaksi seuraavasti:

Kaupunginhallitus hyväksyy Kulttuurin unelmavuosi 2026 -toimenpideesityksen ja päättää esittää kaupunginvaltuustolle 150 000 euron määrärahaa sivistyslautakunnalle kohdennettuna Kulttuurin unelmavuoden 2026 tavoitteiden toteuttamiseen.

Lisäksi kaupunginhallitukselle esitetään 29.6.2026 kokouksessa Kulttuurin unelmavuosi 2026 toimenpideohjelma ja yksityiskohtainen toimintasuunnitelma. Lautakunnan tulee tarkentaa vuoden 2026 käyttösuunnitelmaa siten, että nyt esitetty määräraha tulee katetuksi lautakunnan muusta määrärahasta.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Toimenpiteet

Kaupunginvaltuusto

KV 22.06.2026 § 76

Kaupunginhallituksen päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 150 000 euron määrärahan sivistyslautakunnalle kohdennettuna Kulttuurin unelmavuoden 2026 tavoitteiden toteuttamiseen.

Lisäksi kaupunginhallitukselle esitetään 29.6.2026 kokouksessa Kulttuurin unelmavuosi 2026 toimenpideohjelma ja yksityiskohtainen toimintasuunnitelma. Lautakunnan tulee tarkentaa vuoden 2026 käyttösuunnitelmaa siten, että nyt esitetty määräraha tulee katetuksi lautakunnan muusta määrärahasta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH 29.06.2026 § 249

293/02.02.00.01/2026

Valmistelija

hallintopäällikkö Päivi Matilainen
paivi.matilainen@savonlinna.fi, p. 044 417 4044

Selostus

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 22.6.2026 § 76 päättänyt, että kaupunginhallitukselle esitetään 29.6.2026 kokouksessa Kulttuurin unelmavuosi 2026 toimenpideohjelma ja yksityiskohtainen toimintasuunnitelma.

Toimivalta	Hallintosääntö 3§
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Ma Ding
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Kulttuurin unelmavuoden 2026 toimenpideohjelman ja yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman.
Käsittely	Esittelijä muutti päätösehdotustaan kuulumaan seuraavasti: Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi Kulttuurin unelmavuoden 2026 toimenpideohjelman ja yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman. Sivistystoimenjohtaja vastaa Kulttuurin unelmavuoden 2026 kokonaistoteutuksesta.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen. Panu Peitsaro poistui kokouksesta klo 18.12.